

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Jaroslava Škopka a soudců JUDr. Ondřeje Szalonnáse a Mgr. Jana Šmakala ve věci

žalobců: a) **Z. H.**, nar.: X,
bytem X,
b) **M. M.**, nar.: X,
bytem X,

proti
žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje,**
se sídlem Škroupova 1760/18, 301 00 Plzeň,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 12. 2021, č. j. PK-KPP/3937/21,

takto:

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Předmět řízení

1. Žalobci jsou vlastníky rodinného domu bývalé usedlosti čp. X v ulici X na pozemku p. č. X v k. ú. X, který se nachází v památkově chráněném území vesnické památkové zóny Bolevec prohlášené podle § 6 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči (dále též jen: „památkový zákon“) vyhláškou Ministerstva kultury č. 249/1995 Sb.
2. Dne 25. 8. 2021 podali žalobci v souladu s § 14 odst. 2 památkového zákona žádost o

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

vydání závazného stanoviska ve vztahu ke svému záměru výměny dvoukřídlých otvíravých vrat za rolovací sekční vrata s úpravou povrchu imitace dřeva u garážového vjezdu v severním uličním průčelí svého původně hospodářského objektu. Magistrát města Plzně (dále též jen: „správní orgán I. stupně“) závazným stanoviskem vydaným dne 27. 10. 2021 pod č. j. MMP/288579/21 ve znění opravného rozhodnutí ze dne 12. 11. 2021, č. j. MMP/379649/21 (dále též jen: „rozhodnutí správního orgánu I. stupně“), rozhodl, že tento záměr je z hlediska zájmů státní památkové péče podle § 14 odst. 3 památkového zákona nepřípustný. Učinil tak na základě vyjádření Národního památkového úřadu ze dne 15. 9. 2021, č. j. NPÚ-341/70375/2021, podle něhož předložená dokumentace výměny vrat není v souladu se zájmem ochrany kulturně historických hodnot, neboť navržená sekční rolovací vrata jsou nežádoucím novotvarem, který poškozují vnější vzhled objektu, uličního prostoru i zděné brány vedlejšího objektu. Žalobou napadeným rozhodnutím pak žalovaný k odvolání žalobců rozhodl o zamítnutí tohoto odvolání a potvrzení rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

Obsah žaloby

3. Žalobci mají za to, že se žalovaný nevypořádal s vyhodnocením současné ekonomické situace pro vlastníky objektu, neústupně upřednostňuje zájmy památkové péče před oprávněnými nároky žalobců realizovat změny pro snižování energetické náročnosti. V současné době žalobci čelí enormnímu nárůstu cen energií a dramatickému navýšení zálohových plateb. Žalobci topí zemním plynem a jsou nuceni hledat jakýkoliv způsob snížení spotřeby při vytápění objektu. Námitka žalovaného, že zatím není možné sankcionování tzv. klimatickou daní, je neopodstatněná. Už nyní jsou předkládány návrhy Evropské komise podporované hnutím Green Deal a až se tyto návrhy objeví v zákonech jednotlivých členských států Evropské unie, bude už vzhledem k věku žalobců pozdě na jakoukoli realizaci. Neustále zpřísněným podmínkám jsou nuceni čelit včas. Žalobci se obávají i blíže nespecifikovaného návrhu Evropské komise, podle něhož by měly mít všechny budovy od roku 2027 energetický štítek s tím, že pokud bude jeho hodnota nižší než „E“, nebudou smět být budovy prodány ani pronajaty. Pokud nebudou žalobci provádět úpravy, zbydou jejich dědicům oči pro pláč. Je věcí soudu, aby rozhodl, zda je preferencí ochrana kulturních hodnot před znehodnocením majetku. V této souvislosti upozornili žalobci na případ, který se odehrál v Olomouci a který naposledy rozhodoval Nejvyšší správní soud.
4. Žalobci nesouhlasí s názorem žalovaného, dle něž není adekvátní poměrování rozvodné skříně s vjezdovými garážovými vraty, přestože připouští, že do jisté míry je rušivá. Rozvodná skříň má dle žalobců velmi rušivý dopad, jelikož je umístěna vedle litinové dobové lampy, přímo naproti vratům žalobců a nachází se přímo na vstupní cestě na Boleveckou náves u tarasu z pískovce.
5. Žalobci nesouhlasí s tím, že zdravotní stav žalobce nelze vyhodnotit jako relevantní při posuzování záměru pro výměnu garážových vrat. Žalobce se 14 dní léčil s ramenem, dále absolvoval třikrát týdenní ozdravný pobyt v různých lázních a podstoupil celkem 10 návštěv rehabilitačních zařízení, jeho zdravotní potíže stále přetrvávají, užívá léky tlumící bolest, což žalobci mohli žalovanému doložit během řízení o přezkumu jejich odvolání, pokud by o to požádal.
6. V rodinném domě v Hynaisově ulici č. 2A jsou použita sekční garážová vrata, přičemž

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

prakticky stejný druh vrat žádají instalovat i žalobci. Tato námitka byla správním orgánem I. stupně vypořádána tak, že se jedná o novou zástavbu. Žalobcům není zřejmé, z jakého důvodu mohou být v dané lokalitě postaveny nové objekty za použití moderních materiálů, když oni nemohou vyměnit stávající vrata za model splňující nároky na snížení energetické náročnosti.

7. Žalobci také poukázali na velmi nízký prostor mezi spodní částí pravého křídla stávajících dřevěných garážových vrat a povrchem žulové dlažby před ním. Tato skutečnost vznikla při rekonstrukci Bolevecké návsi. V případě, že napadne sníh a dojde k jeho ušlapání a přeměnu na led, musí se led odsekávat, jelikož pravé křídlo vrat nelze otevřít. V nejkritičtějších místech je rozdíl mezi spodkem křídla vrat a terénem jen 1 cm. Na tuto okolnost žalobci ve správním řízení neupozornili, takže nyní může být konstatováno, že jim byla známa, a proto ji měli uvést již dříve.
8. Žalobci navrhli, aby soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a povolil jim výměnu garážových vrat za sekční rolovací s imitací dřeva.

Vyjádření žalovaného

9. Dle žalovaného nesplňuje podaná žaloba zákonné náležitosti dle § 71 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále též jen: „s. ř. s.“), neboť nezákonnost napadeného rozhodnutí výslovně nenamítá. V této souvislosti žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58.
10. K argumentaci obsažené v žalobě uvedl žalovaný, že ochrana zájmů památkové péče představuje elementární náplň činnosti orgánů státní památkové péče na základě památkového zákona a Úmluvy o ochraně architektonického dědictví Evropy (publikované pod č. 73/2000 Sb. m. s.). Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 13. 8. 2009, sp. zn. 7 As 43/2009, uvedl, že původnost vzhledu a v menší míře i původnost materiálů či technologií mají v rámci památkové ochrany zásadní váhu, musí tak být při rozhodování správními orgány zohledněny. Památková ochrana ale nesmí volit extrémní řešení nezohledňující v potřebné míře i jiné konkurující legitimní zájmy, hodnoty či práva, při dosahování cíle památkové ochrany musí usilovat o co nejmenší omezení vlastnických práv dotčených vlastníků nemovitostí.
11. Přestože žalovaný respektuje legitimní zájem žalobců na dlouhodobě ekonomicky přijatelném užívání jejich nemovitosti, v projednávané věci neexistovalo jiné řešení, které by ještě vedlo k památkové ochraně vesnické památkové zóny Plzeň 1 – Bolevec. Podotkl, že nepřípustnost záměru žalobců nevylučuje předložení jiného záměru, který může být pro žalobce dostatečně ekonomicky úsporný a přitom být přijatelný z hlediska zájmů památkové péče.
12. Žalobci některé své námitky neuplatnili při řízení před správním orgánem I. stupně v souladu s § 82 odst. 4 zákona č. 500/2004 sb., správní řád (dále též jen: „správní řád“), tak k nim nemuselo být přihlíženo v odvolacím řízení. Žalovaný se k těmto námitkám přesto v napadeném rozhodnutí vyjádřil. Žalobci přitom do žaloby vkládají další nové námitky. K těmto námitkám by soud dle žalovaného neměl přihlížet, přesto se k nim pro případ, že by soud byl jiného názoru, vyjádřil.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

13. Úvahy o zavedení tzv. klimatické daně nemohou mít dopad na aktuální úvahy orgánu státní památkové péče, toto platí i ohledně žalobci zmíněného podstatného omezení vlastnických práv od roku 2027 na základě energetického štítku.
14. K instalaci rozvodných skříní nemá žalovaný žádné informace, není tak vyloučeno, že k jejich umístění došlo ještě před prohlášením vesnické památkové zóny. Poukazovat na utilitární rozvodnou skříň ve snaze dosáhnout povolení památkově nevhodných vrat do garáže považuje žalovaný za nepřipadnou argumentaci.
15. Námitka zdravotních obtíží žalobce nebyla uplatněna v rámci řízení před správním orgánem I. stupně, orgány památkové péče ale nejsou příslušné posuzovat zdravotní způsobilost uživatelů památkově chráněných nemovitostí tak, aby na základě předložených lékařských zpráv a dokladů o rehabilitacích snižovaly nároky památkové péče.
16. Námitka žalobců týkající se nemožnosti otevření pravého křídla vrat po ušlapání a umrznutí neodklizeného sněhu nesvědčí o absolutní nefunkčnosti stávajícího řešení otevírání vrat, ale pouze o omezení jejich funkce za specifických podmínek, na něž žalobci včas nereagovali.
17. Námitka týkající se domu v Hynaisově ulici č. 2A byla vypořádána v rámci rozhodnutí správního orgánu I. stupně, jedná se o novou stavbu realizovanou na počátku 90. let 20. století před prohlášením území za památkovou zónu, sekční vrata osazená v obou garážích byla již součástí realizace stavby, nebylo tak možné omezení z hlediska zájmů památkové péče.
18. Konečně žalovaný uvedl, že návrh žalobního petitu pod bodem I. není v souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s., jelikož soud nemůže povolit výměnu garážových vrat za sekční rolovací s imitací dřeva. Soudu nepřisluší nahradit správní orgán v jeho odborné kompetenci a nemůže nahradit jeho správní uvážení svým vlastním, k tomuto žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2016, sp. zn. 5 As 155/2015. Žalovaný dále dodal, že orgán státní památkové péče nepovoluje, ale vyjadřuje přípustnost zamýšlených prací.
19. Napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právními předpisy, žalobci podaná žaloba je nedůvodná, a proto ji žalovaný navrhl zamítnout.

Jednání ve věci

20. Dne 16. 11. 2022 se ve věci konalo jednání. Zúčastnil se ho toliko žalobce, který současně předložil plnou moc pro zastupování žalobkyně na tomto jednání. Žalovaný se z jednání omluvil s tím, že svou účast u jednání nepovažuje za důvodnou a souhlasí s rozhodnutím věci ve své nepřítomnosti. Soud v této skutečnosti neshledal důvod pro odročení nařízeného jednání, a proto jednání provedl v nepřítomnosti žalovaného v souladu s § 49 odst. 3 s. ř. s.
21. Žalobce uvedl, že jej mrzí, že věc zašla až do fáze soudního jednání a že se nebylo možno se žalovaným domluvit na jiném řešení. Správní orgány v projednávané věci vše řešily pouze od stolu podle právních předpisů, ale žalobce by ocenil, pokud by bývalo bylo možné věc projednat přímo na místě samém. V této souvislosti se ohradil proti vyjádření žalovaného k žalobě s tím, že žalobci nikdy netvrdili, že by správní orgány postupovaly v této věci nezákonně. Dále se žalobce vyjádřil k některým dílčím otázkám souvisejícím

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

s projednávanou věcí. Upozornil na rozvodnou skříň nacházející se před jeho domem s tím, že je na místě až od roku 2006, kdy už byla památková zóna vyhlášena, o čemž musely správní orgány vědět. Dle žalobce jsou dva hlavní důvody, proč s napadeným rozhodnutím nesouhlasí: jednak jde o právní předpisy EU, které budou muset být implementovány do domácího právního řádu, je tlak na snížení energetické náročnosti budov. Nemovitost žalobců je vytápěna plynem, jinou možnost nemají. V souvislosti se zdražováním energií jim proto výrazně narostly platby. Teplo přitom uniká současnými garážovými vraty. Kromě nich vše na domě opravili a chtěli projekt snížení jeho energetické náročnosti dokončit. Druhým zásadním důvodem jeho nesouhlasu jsou pak obtíže spojené s otevíráním současných vrat, zejména v zimě, kdy je nutno sníh odsekávat. Přitom žalobce potřebuje mít volnou průjezdnou cestu, aby byl mobilní, i v souvislosti se zhoršujícím se zdravotním stavem manželky (tj. žalobkyně). Navíc v garáži nemůže žalobce vypnout topení: má zde uskladněno nářadí, které by se mrazem poškozovalo, v garáži by se objevila plíseň. Dále žalobce poukázal na nově otevřenou čajovnu na Bolevecké návsi, na které je umístěn nápis Relax, který zřejmě povolen byl, v č. p. 22 si vlastníci nainstalovali venkovní rolety, čímž také hyzdí historický objekt. Soused z č. p. 14 si postavil do Nýřanské ulice dvoumetrovou zeď, která je v prostoru rovněž nežádoucím novotvarem. Tím chce žalobce ilustrovat, že orgány památkové péče nejsou při svém rozhodování nestranné.

22. Soud během jednání provedl dokazování žalobci předloženými fotografiemi jejich domu a jeho okolí na Bolevecké návsi. Na první z fotografií jsou zachycena stávající vrata do garáže žalobců a rozvodná skříň popsaná sprejem, na další z fotografií pak fotografie rodinného domu na adrese Hynaisova 2A, přičemž na snímku jsou zachycena i sekční vrata bílé barvy od dvou garáží. Třetí snímek zachycuje rozvodnou skříň popsanou sprejem, vedle níž se nachází stožár pravděpodobně lampy veřejného osvětlení. Na posledním snímku jsou zachycena hnědá rolovací vrata u autoservisu v Hynaisově ulici.

Posouzení věci

23. Soud nejprve k obsahu žaloby předesílá, že ve shodě se žalovaným je třeba připustit, že žaloba je formulována na samé hranici projednatelnosti. Je totiž koncipována spíše jako pokračování v polemice se závěry správních orgánů obou stupňů, respektive opakování argumentace, která již zazněla v průběhu správního řízení, a to navíc v poměrně značně vágní podobě. Soud však ve věci nevydával výzvu k odstranění vad žaloby ve smyslu § 37 odst. 5 s. ř. s., když v textu žaloby přece jen rozeznal dva žalobní body. V prvním z nich žalobci namítají nezákonnost napadeného rozhodnutí, kterou spatřují v tom, že se žalovaný nevypořádal s vyhodnocením současné ekonomické situace vlastníků objektů nacházejících se v památkově chráněném území, ale neústupně upřednostňuje zájmy památkové péče před oprávněnými zájmy vlastníků rodinného domu realizovat na něm změny za účelem snižování energetické náročnosti, což má podstatný význam právě v současném období dramatického zvyšování cen energií. Dále žalobci vznesli žalobní bod týkající se nesprávného právního posouzení věci, jenž je složen z několika dílčích námitek.
24. Soud nevyzýval žalobce k odstranění vad žaloby ani ve vztahu k žalobnímu petitu, z něhož je evidentní, že žalobcům se primárně jedná, zcela v souladu s § 65 odst. 1 s. ř. s., o zrušení napadeného rozhodnutí, což je v žalobním petitu výslovně uvedeno. Žalovaný má pak samozřejmě pravdu v tom, že soud není v řízení o zrušení napadeného rozhodnutí oprávněn vydat rozhodnutí, kterým by žalobou napadené rozhodnutí změnil. O této

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

skutečnosti není žádného sporu, a proto vyzývat žalobce k odstranění této sekundární části jejich petitu by přinejmenším hraničilo s přepjatým formalismem. Ve věci nevystaly žádné pochybnosti o tom, čeho chtějí žalobci svou žalobou dosáhnout, a proto ji soud projednal v té podobě, ve které byla podána, a žalobce dále nezatěžoval nadbytečnými procesními úkony.

25. K prvnímu žalobnímu bodu, podle něhož se žalovaný nevypořádal s vyhodnocením aktuální ekonomické situace pro žalobce a neústupně upřednostňuje zájmy památkové péče před oprávněnými nároky žalobců realizovat změny pro snižování ekonomické náročnosti, konstatuje soud následující. Ze správního spisu se podává, že otázku ekonomické situace, resp. rostoucích cen energií, sami žalobci nezmínili jako důvod výměny vjezdových vrat do své nemovitosti ani v žádosti o vydání závazného stanoviska, ani v rámci svého písemného podání, které dne 22. 9. 2021 přiložili ke svému vyjádření po seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí podle § 36 odst. 3 správního řádu. Poprvé je tak zmínili až ve svém odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 27. 10. 2021. Žalovaný při vypořádání této odvolací námitky vyšel ze závěrů rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2009, č. j. 7 As 43/2009-52, a konstatoval, že ačkoliv památková péče vnímá společenské trendy a tlak na snižování nákladů na provoz nemovitostí, které porostou společně se zvyšující se cenou energií, a dokáže pochopit motivaci žalobců, tak povolení jejich záměru by představovalo naopak preferenci jejich zájmů bez respektu ke kulturně historickým hodnotám vesnické památkové zóny Plzeň 1 – Bolevec. Takovým způsobem by orgány památkové péče postupovaly v rozporu s Úmluvou na ochranu architektonického dědictví Evropy (publikované pod č. 73/2000 Sb. m. s.), ale i památkovým zákonem. K tomu žalovaný dodal, že předložený záměr žalobců neposkytuje s ohledem na umístění prostor pro úvahy o případném menším omezení vlastnického práva odvolatelů než je nepřípustnost, jako by např. bylo stanovení jistých podmínek jeho realizace. Sekční rolovací vrata jsou v památkové zóně nežádoucím novotvarem, který v ní negativně působí svým neautentickým vzhledem, konstrukcí, způsobem používání i materiálem. Dosažení cílů ochrany vesnické památkové zóny Plzeň 1 – Bolevec není v předmětném případě možné jiným způsobem než shledáním nepřípustnosti záměru, přičemž ze strany správního orgánu I. stupně nedošlo k nepřiměřenému zásahu do vlastnického práva oprávněných zájmů odvolatelů.
26. Soud tyto závěry přezkoumal a dospěl k závěru, že žalobní bod je nedůvodný. Předně, žalobci nemohou být překvapeni, že orgány památkové péče prosazují zájmy památkové ochrany. Orgány památkové péče byly zřízeny právě proto, aby prováděly památkovou péči, což plyne z § 25 odst. 1 památkového zákona. Památková péče přitom „*zahrnuje činnosti, opatření a rozhodnutí, jimiž orgány a odborná organizace státní památkové péče (§ 25 až 32) v souladu se společenskými potřebami zabezpečují zachování, ochranu, zpřístupňování a vhodné společenské uplatnění kulturních památek.*“, což plyne z § 1 odst. 2 památkového zákona. Žalobci mají pravdu potud, pokud se dovolávají toho, že hlediska památkové péče, respektive zájmu na co nejvyšší ochraně kulturních památek, nemohou v řízení o vydání závazného stanoviska podle § 14 odst. 2 památkového zákona představovat jediné hledisko či hledisko, které je nadřazeno všem jiným v úvahu přicházejícím aspektům věci. Nelze v této souvislosti totiž přehlédnout, že zásahy orgánů státní památkové péče, ať už v podobě pouhého stanovení podmínek realizace určité opravy (úpravy, rekonstrukce apod.) objektu nacházejícího se v památkové rezervaci, či dokonce její znemožnění, jsou zásahy do ústavně garantovaného práva na vlastnictví chráněného v čl. 11 Listiny základních práv a svobod a čl. 1 dodatkového protokolu 1 k Evropské úmluvě o ochraně

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

základních práv a základních svobod. Pokud tedy podle § 14 odst. 3 památkového zákona platí: „V závazném stanovisku podle odstavců 1 a 2 se vyjádří, zda práce tam uvedené jsou z hlediska zájmů státní památkové péče přípustné, a stanoví se základní podmínky, za kterých lze tyto práce připravovat a provést. Základní podmínky musí vycházet ze současného stavu poznání kulturně historických hodnot, které je nezbytné zachovat při umožnění realizace zamýšleného záměru.“, nelze než dovést, že v rámci správního řízení o vydání závazného stanoviska dle § 14 odst. 2 památkového zákona, dochází nevyhnutelně ke střetu (přínejmenším) dvou ústavně garantovaných zájmů: jednak zmíněného zájmu na ochraně vlastnického práva dle čl. 11 Listiny, jednak zájmu na ochraně kulturního bohatství dle čl. 34 odst. 2 Listiny. Z toho vyplývá, že nejenže orgány státní památkové péče nemohou dát ve svém rozhodování absolutní prioritu zájmu na zachování kulturních památek či jejich vzhledu, aniž by nepřihlížely k jakýmkoli konkurujícím zájmům, ale naopak jsou přímo povinny se těmito konkurujícími zájmy zabývat a ve svém následném rozhodnutí tento konflikt zájmů reflektovat. Šíře této úvahy bude pochopitelně záviset především na řádně zjištěném skutkovém stavu (§ 3 správního řádu), v jehož rámci ale podle konkrétní situace existuje poměrně široký prostor pro aktivitu účastníků řízení, kteří o vydání závazného stanoviska žádají. Je zejména na nich, aby skutečnosti, kterými odůvodňují svůj názor o existenci převažujícího zájmu nad zachováním kulturních památek či jejich vzhledu, tvrdili a prokazovali (§ 52 správního řádu). Takové skutečnosti totiž bez řádné součinnosti účastníků řízení nemusejí být orgánům státní památkové péče vůbec zjevné, nebo jim mohou být zřejmé jen v podobě zcela vágního povědomí o určité situaci, aniž by však bylo zjevné, jak konkrétně se tato situace projevuje v poměrech jednotlivého účastníka řízení (např. právě v projednávané věci zmíněný růst cen energií, který je obecně známou skutečností, ale přesto jsou její dopady do poměrů každého člověka různě tíživé). V projednávané věci ovšem žalobci ani správním orgánům a nakonec ani soudu neposkytli jednoznačná tvrzení týkající se možných energetických úspor a energetické náročnosti provozu stávajících garážových vrat. Tyto nedostatky v tvrzeních samotných žalobců se přitom netýkají jen těchto spíše ekonomických otázek, které jsou akcentovány v žalobě, ale i žalobci zmiňovaného zdravotního stavu (v průběhu správního řízení bylo poukazováno na problémy žalobce s ramenním kloubem, při jednání žalobce argumentoval zhoršujícím se zdravotním stavem žalobkyně) apod.; k tomu viz níže. Přitom by bylo žádoucí, aby taková tvrzení, která obecně vzato nepochybně mohou být relevantní, byla zcela konkrétní a rovněž náležitě podložena. Jen v takové podobě mohou být vzata správními orgány v potaz.

27. V nyní řešené věci uplatnili žalobci důvod potřeby výměny dvoukřídlých otevíracích vrat za rolovací sekční vrata s úpravou povrchu imitace dřeva u garážového vjezdu z důvodu rostoucích cen energií až v odvolání proti závaznému stanovisku správního orgánu I. stupně. Formulovali ji přitom jen zcela obecně, bez konkrétních údajů týkajících se možných energetických úspor. Žalovaný vzal tuto námitku na vědomí, ale uzavřel, že ani po přihlédnutí k ní není možno záměr žalobců z hlediska památkové péče povolit, a to ani za případného stanovení podmínek jeho realizace. Žalovaný tedy vyhodnotil odvolací argument žalobců v té míře obecnosti, ve které byl uplatněn. Žalobci ve své žalobě neuvedli, ke kterému konkrétnímu argumentu snad žalovaný nepřihlédl, co z toho, co sami uvedli, opomněl vzít v úvahu, nebo čemu se nevěnoval, ač tak učinit měl. Žaloba je v této části skutečně formulována tak, že zájem na energetických úsporách by nakonec měl v očích orgánů státní památkové péče být tím převažujícím i nad hledisky zájmů samotné památkové ochrany. Tak tomu však nemůže být. Přestože i soud má pochopení pro zájem žalobců na co nejnížší energetické náročnosti provozu jejich domácnosti, nemůže

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

přisvědčit žalobnímu bodu, podle něhož se žalovaný nevypořádal s vyhodnocením současné ekonomické situace, respektive vzrůstajících cen energií na žalobce. V projednávané věci totiž nelze ani ze žaloby dovodit, že by snad orgány památkové péče volily v případě žalobců zcela extrémní řešení nezohledňující zájmy žalobců, jak konstatoval Nejvyšší správní soud ve svém žalobci i žalovaným citovaném rozsudku ze dne 13. 8. 2009, č. j. 7 As 43/2009-52. Argumentace týkající se možné povinnosti zavedení energetických štítků v roce 2027 i pro staré domy, se vymyká z přezkumné role soudu, v jejímž rámci soud rozhoduje podle skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů, jak stanoví § 75 odst. 1 s. ř. s. Tvrděním o možné budoucí právní úpravě, které navíc ani nebylo uplatněno ve správním řízení, nelze opřít závěr o vadnosti žalobou napadeného rozhodnutí.

28. Jde-li o pak o další žalobní bod, ve kterém žalobci namítají nevypořádání, resp. nedostatečné vypořádání některých jejich námitek uplatněných v odvolání, je třeba konstatovat následující. Poukazy na existenci rozvodné skříně žalovaný vypořádal, přestože je považoval za opožděně uplatněné z hlediska koncentrace správního řízení upravené v § 82 odst. 4 správního řádu, tak, že o existenci dané pojistkové skříně nemá bližší informace. Jakkoli lze dle žalovaného připustit, že pojistkové (rozvodné) skříně mohou svým provedením působit rušivě, nelze dopad jejich existence poměřovat s vraty umožňujícími vjezd osobního automobilu. Žalobci na tuto argumentaci nesouhlasně navazují s tím, že zmíněná pojistková skříň je umístěna vedle litinové lampy a přímo naproti vratům a má velmi negativní rušivý dopad. Z toho plyne, že žalobci setrvali na svém názoru, kterému však nelze přisvědčit. Je tomu tak proto, že měl-li by se tento názor uplatnit, pak by umístění jakéhokoli rušivého elementu v památkově chráněném území, které nelze nikdy vyloučit [ať už z důvodů objektivních (např. určitý infrastrukturní prvek z technických důvodů není možno umístit nerušivým způsobem), tak subjektivních na straně jednotlivých vlastníků objektů (umístění rušivého prvku bez vědomí správních orgánů či dokonce v rozporu s jimi projevenou vůlí)], představovalo automatický důvod pro omezení nároků na památkovou ochranu v celém jeho okolí. Aplikace takového postupu by byla s to systém ochrany památkově chráněných území zcela rozvrátit. Jednotlivé zásahy je naopak třeba vždy poměřovat především s ohledem na rušivý dopad, jenž ten který zásah přináší, což žalovaný v projednávané věci učinil.
29. Pokud jde o poukazy žalobců na zdravotní stav žalobce ad a), souhlasí soud se způsobem, kterým byla i tato odvolací námitka žalovaným vypořádána. Ve svém odvolání proti rozhodnutí-závaznému stanovisku správního orgánu I. stupně žalobci namítli: „*V neposlední řadě spolumatitel nemovitosti Z. H. má dlouhodobé problémy s ramenním kloubem a otvírání těžkých dřevěných vrat vzhledem k věku je pro něho rizikové ze zdravotních důvodů.*“ Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že namítaná zdravotní rizika vyplývající z používání stávajících vrat nelze na základě tvrzení odvolatelů a spisového materiálu vyhodnotit jako relevantní při posuzování jejich záměru z hlediska památkové péče. Předně je třeba uvést, že i tato námitka byla žalobci ve správním řízení uplatněna poprvé až v samotném odvolání, ačkoliv jim nepochybně nic nebránilo, aby ji vznesli již dříve. Podstatné také je, že tato námitka nebyla kromě svého poměrně vágního verbálního vymezení nijak důkazně podložena. Žalobci se přitom mýlí, když tvrdí, že je měl žalovaný k doložení jejich tvrzení vyzvat (slovy žaloby „požádat“). Je věcí každého účastníka správního řízení, aby předkládali důkazy na podporu svých tvrzení, jak plyne z § 52 správního řádu. Konečně je nutno uvést, že tvrzené zdravotní důvody pro výměnu garážových vrat mohou být relevantní, i v tomto případě je ale nutno hledat kompromis

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

mezi zájmy památkové ochrany a případným technickým řešením garážových vrat odpovídajícím zdravotním potřebám vlastníka příslušného objektu. To znamená, že žalobcům do budoucna nic nebrání navrhnout takový způsob nového řešení garážových vrat, který bude z hlediska jejich potřeb vhodný, ale bude také respektovat památkově chráněné hodnoty.

30. Dále žalobci poukázali na instalovaná sekční garážová vrata v Hynaisově ulici 2A, stejná, jaká chtěli instalovat i oni. I ve vztahu k této námitce je nutno předeslat, že žalobci ji ve svém odvolání proti rozhodnutí-závaznému stanovisku správního orgánu I. stupně vůbec neuplatnili, a proto její vypořádání není v napadeném rozhodnutí vůbec obsaženo. Vznegli ji však v rámci řízení před správním orgánem I. stupně, který ve svém rozhodnutí konstatoval, že tato vrata přináležejí k novostavbě realizované počátkem 90. let 20. století, ještě před prohlášením území za památkovou zónu. Tento závěr tedy žalobci nezpochybnili ani v odvolání. Proto se tedy jejich spíše jen řečnický míněný dotaz obsažený v žalobě, zda v památkově chráněné lokalitě mohou být postaveny celé nové objekty za použití moderních materiálů, ale oni nemohou vyměnit vrata za model splňující nároky na snížení energetické náročnosti, míjí s podstatou vypořádání jejich námítky. Pakliže garážová vrata v objektu Hynaisova 2A byla realizována coby součást novostavby ještě před prohlášením území za památkovou zónu, není možno jimi argumentovat ve vztahu k úpravám, jež mají být realizovány nyní, již v rámci existující památkové zóny. Pokud jde o námítky, které žalobce vznesl až v rámci jednání, týkající se nově zřízené kavárny s nápisem Relax, či sousedovy stavby zdi do Nýřanské ulice, je nutno poukázat na to, že tato tvrzení žalobce nijak důkazně nepodložil, tím méně aby dostatečným způsobem tvrdil a prokazoval, že tyto prvky byly správními orgány povoleny. Tyto poukazy proto soud nemůže nijak konkrétně vypořádat.
31. Konečně, poslední dílčí námitkou žalobci upozornili na velmi nízký prostor mezi spodní částí stávajících dřevěných garážových vrat a povrchem žulové dlažby před nimi v případě otevření jejich pravého křídla. Tuto námitku však žalobci v průběhu správního řízení vůbec neuplatnili, což ostatně sami v žalobě přiznávají. Správní orgány tak na ni nemohly ani nijak reagovat. Jakkoli věcně může být tato námitka relevantní, nestala se vůbec předmětem rozhodování správních orgánů. Ty tak ani nemohly pochybit při jejím vypořádávání. Nejedná se ani o námitku, ke které by byly povinny přihlídnout z úřední povinnosti. Ani tato dílčí námitka proto není důvodná.

Závěr a náklady řízení

32. Soud konstatuje, že žalobu neshledal důvodnou. Proto ji výrokem I. tohoto rozsudku v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl. Ostatně, žalobce sám při jednání uvedl, že netvrdí, že by postup správních orgánů byl protiprávní. Nad rámec uvedeného lze podotknout, že do budoucna žalobcům nic nebrání podat žádost o vydání závazného stanoviska znovu, a to se záměrem, který bude lépe vyhovovat požadavkům vyplývajícím z památkové ochrany, přičemž bude odpovídat i těm potřebám, které žalobci výměnou garážových vrat sledovali. Nevyhovění konkrétnímu záměru neznámá zákaz garážová vrata vůbec vyměnit, ale toliko vyměnit je původně navrženým způsobem. Nepochybně je možné vstoupit do dialogu s orgány památkové péče ještě před podáním samotné žádosti s cílem nalezení oboustranně akceptovatelného řešení výměny garážových vrat.
33. Výrokem II. tohoto rozsudku pak soud rozhodl o náhradě nákladů řízení. Při rozhodování

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

o nákladech řízení se soud vyšel z § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož: „*Nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Měl-li úspěch jen částečný, přizná mu soud právo na náhradu poměrné části nákladů.*“ Účastníkem, který měl ve věci plný procesní úspěch, je žalovaný, neboť žaloba byla soudem zamítnuta. Žalovaný je nicméně správním orgánem, který nemá podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu právo na náhradu těch nákladů, které nepřevyšují náklady spojené s výkonem jeho běžné úřední činnosti. Soud nezjistil, že by nějaké takové náklady žalovaný v souvislosti s probíhajícím řízením vynaložil. Proto soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 16. listopadu 2022

Mgr. Jaroslav Škopek
předseda senátu